

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 382/2011-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. septembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť M. O., B., zastúpeného advokátom Mgr. P. A., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Sžo 93/2010 z 18. augusta 2010, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. O. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. novembra 2010 faxom a 25. novembra 2010 poštou doručená sťažnosť M. O., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom Mgr. P. A., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a

práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Sžo 93/2010 z 18. augusta 2010.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že predmetom konania vedeného pred najvyšším súdom ako odvolacím súdom pod sp. zn. 6 Sžo 93/2010 bolo rozhodovanie o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 S 41/2008 z 18. decembra 2009. Krajský súd označeným rozsudkom zamietol žalobu sťažovateľa, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Inšpektorátu práce Prešov (ďalej len „žalovaný“), č. OČ 25/2008 z 15. októbra 2008; týmto rozhodnutím bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie vedúceho služobného úradu Inšpektorátu práce Prešov č. OČ 25/2005 z 21. decembra 2005 o skončení štátnozamestnaneckého pomeru sťažovateľa odvolaním podľa § 40 ods. 2 písm. b) zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení účinnom do 31. mája 2006 (ďalej len „zákon o štátnej službe“). Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 6 Sžo 93/2010 z 18. augusta 2010 napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil.

Podstatou sťažnosti je nesúhlas sťažovateľa s výkladom a aplikáciou § 40 ods. 2 písm. b) v spojení s § 29 ods. 4 zákona o štátnej službe zo strany označených všeobecných súdov. Podľa § 40 ods. 2 písm. b) zákona o štátnej službe (v znení relevantnom na vec sťažovateľa, pozn.) podmienkou zrušenia štátnozamestnaneckého pomeru odvolaním v dôsledku zrušenia príslušného miesta v systematizácii je vyslovenie nesúhlasu štátneho zamestnanca s trvalým preložením podľa § 29 ods. 4 zákona o štátnej službe. Podľa sťažovateľa sa však ponuka trvalého preloženia nemá vzťahovať len na iné štátnozamestnanecké miesta v rámci služobného úradu, v ktorom vykonával štátnu službu, ale s ohľadom na znenie § 29 ods. 4 zákona o štátnej službe tiež na štátnozamestnanecké miesta v iných služobných úradoch. Práve neaplikovaním § 40 ods. 2 písm. b) v spojení s alternatívami obsiahnutými v § 29 ods. 4 zákona o štátnej službe mali všeobecné súdy porušiť jeho označené práva podľa ústavy, listiny a dohovoru.

Sťažovateľ poukázal na to, že rozhodnutie žalovaného č. OČ 25/2008 „*bolo už druhým rozhodnutím žalovaného o odvolaní sťažovateľa proti rozhodnutiu žalovaného č. OČ 25/2005, nakoľko predchádzajúce druhostupňové rozhodnutie žalovaného Najvyšší súd SR rozsudkom zo dňa 27. 5. 2008, č. k. 1 Sžo 100107 zrušil. Najvyšší súd vo svojom rozsudku prikázal žalovanému, aby v ďalšom konaní doplnil dokazovanie zamerané na preukázanie skutočnosti, že nemal možnosť žalobcu trvale preložiť a/ v tom istom služobnom úrade do iného odboru štátnej služby; b/ v inom služobnom úrade toho istého odboru štátnej služby; c/ v tom istom služobnom úrade v tom istom odbore štátnej služby, ak sa mu zmení opis štátnozamestnaneckého miesta; d/ v inom služobnom úrade v inom odbore štátnej služby.*“.

Podľa sťažovateľa krajský súd odôvodnil zamietnutie jeho žaloby (v poradí druhým rozsudkom sp. zn. 3 S 41/2008 z 18. decembra 2009) tým, že „*doložením systematizácie schválenej Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky dňa 29. 11. 2005 žalovaný preukázal, že nemal možnosť žalobcu trvale preložiť v tom istom služobnom úrade do iného odboru, ani v tom istom služobnom úrade v tom istom odbore štátnej služby, ak sa mu zmenil opis štátnozamestnaneckého miesta, pretože s účinnosťou od 1. 1. 2006 nedisponoval žiadnym voľným štátnozamestnaneckým miestom. Doplneným dokazovaním preukázal aj to, že nemal možnosť žalobcu trvale preložiť ani v inom služobnom úrade toho istého odboru štátnej služby, čo vyplýva zo systematizácie schválenej Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky dňa 29. 11. 2005 u ďalších siedmich služobných úradov inšpektorátov práce v rámci Slovenskej republiky (Inšpektoráty práce Košice, Trenčín, Nitra, Banská Bystrica, Žilina, Trnava, Bratislava), ktoré buď nemali voľné štátnozamestnanecké miesto v tom istom odbore - v platobnej triede 8 (Inšpektoráty práce Nitra, Trnava, Bratislava), alebo aj u týchto služobných úradov došlo k 1. 1. 2006 k zníženiu štátnozamestnaneckých miest v tom istom odbore (Inšpektorát práce Košice, Trenčín, Žilina, Banská Bystrica), a teda nedisponovali voľnými štátnozamestnaneckými miestami v tom istom odbore.*“

Za účelom preskúmania možnosti trvalého preloženia žalobcu v inom služobnom úrade v inom odbore štátnej služby žalovaný doplnil dokazovanie a vyžiadal stanoviská od Slovenskej obchodnej inšpekcie v Prešove (z 9. septembra 2008) a Okresného súdu

v Prešove (z 8. septembra 2008), z ktorých vyplýva, že k 1. 1. 2006 voľným štátnozamestnaneckým miestom nedisponovali. Podľa názoru súdu tak žalovaný doplnil dokazovanie v Najvyššom súdom požadovanom rozsahu.

V napadnutom rozhodnutí sa žalovaný v potrebnom rozsahu vysporiadal aj s námietkou týkajúcou sa nepreukázania, že došlo k zrušeniu štátnozamestnaneckého miesta hlavný radca - inšpektor práce v stálej štátnej službe a k zníženiu mzdových prostriedkov, či skutočnosti, že žalobca nevykonával funkciu hlavný radca z dôvodu, že bol postavený mimo činnú štátnu službu.“.

Sťažovateľ namieta, že najvyšší súd v predmetnej veci ako odvolací súd potvrdením prvostupňového rozsudku „pochybil ústavne neprípustným spôsobom hneď niekoľkokrát“.

Predovšetkým sťažovateľ tvrdí, že „... napadnuté rozhodnutie NS SR je nepreskúmateľné... Odvolací súd sa nijakým spôsobom nevyporiadal s námietkou sťažovateľa uvedenou v odvolaní pod bodom 2/. Odvolací súd uviedol argumenty (i keď nesprávne) vo vzťahu k vykonanému dokazovaniu ohľadom voľných štátnozamestnaneckých miest na iných úradoch, námietky v tejto otázke však boli v odvolaní uvedené pod bodom 1/. Námietky sťažovateľa uvedené v odvolaní pod bodom 2/ smerovali k tej skutočnosti, že žalovaný mal predovšetkým skúmať, či pri vydaní prvostupňového rozhodnutia žalovaný existenciu týchto miest zisťoval. Z vykonaného dokazovania a vyjadrení žalovaného je dostatočne zrejmé, že tomu tak nebolo. Pritom iba také rozhodnutie, ktorému predchádzal riadny zákonný postup možno považovať za zákonné - preto aj keby iné voľné miesta neexistovali, mohol by tento argument zavážiť až potom, ako sa zistí, že žalovaný tieto miesta riadne zisťoval (čo však neurobil).“.

Ďalej sťažovateľ tvrdí, že najvyšší súd „sa riadne, v súlade s ústavnými a zákonnými požiadavkami, nevysporiadal ani s argumentmi sťažovateľa, ktoré v odôvodnení svojho rozhodnutia spomenul.

Predovšetkým Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí zo dňa 27. 5. 2008, č. k. 1 Sžo 100/07 (prvé rozh. NS SR vo veci, ktorým bolo rozhodnutie žalovaného zrušené)

uložil žalovanému, aby doplnil dokazovanie zamerané na preukázanie skutočnosti, že nemal možnosť sťažovateľa trvale preložiť

a/ v tom istom služobnom úrade do iného odboru štátnej služby;

b/ v inom služobnom úrade toho istého odboru štátnej služby;

c/ v tom istom služobnom úrade v tom istom odbore štátnej služby, ak sa mu zmení opis štátnozamestnaneckého miesta;

d/ v inom služobnom úrade v inom odbore štátnej služby.

Svoju povinnosť si však žalovaný nesplnil a dokazovanie v potrebnom rozsahu nevykonal. Žalovaný síce čiastočne doplnil dokazovanie v naznačenom smere, avšak iba dopytom na Slovenskú obchodnú inšpekciu v Prešove a Okresný súd Prešov. Ostatné služobné úrady, ktoré v zmysle rozhodnutia NS SR prichádzali do úvahy, žalovaný neoslovil.“

Sťažovateľ nesúhlasí s názorom odvolacieho súdu, že „na základe logického výkladu v intenciách rozumného myslenia z ust. § 29 ods. 4 a § 40 ods. 2 písm. b) zák. o štátnej službe nevyplýva povinnosť pre služobný úrad hľadať voľné štátnozamestnanecké miesto na všetkých úradoch v rámci celej Slovenskej republiky. Podľa názoru odvolacieho súdu, povinnosť služobného úradu ponúknuť štátnemu zamestnancovi voľné štátnozamestnanecké miesto je limitovaná na miesta v služobnom úrade podliehajúcim jeho kompetencii.“

Podľa názoru sťažovateľa «uvedený právny názor, je nielen v rozpore s uvedenými zákonnými ustanoveniami, ale predovšetkým so závermi Najvyššieho súdu SR uvedenými v jeho skoršom rozhodnutí v tej istej veci (č. k. 1 Sžo 100/07). V uvedenom rozhodnutí Najvyšší súd SR naopak kladie dôraz na exaktný, nezužujúci výklad sporných zákonných ustanovení, pretože iba ten môže garantovať ich využiteľnosť v praxi: „Názor zastávaný žalovaným (podľa ktorého vedúci služobného úradu nie je oprávnený a ani služobnému úradu neprináleží sprostredkovať voľné štátnozamestnanecké miesto v inom služobnom úrade, ani ponúknuť štátnozamestnanecké miesto na trvalé preloženie podľa § 29 ods. 4 zákona o štátnej službe v inom služobnom úrade) a jeho zužujúci výklad nemá oporu v zákone a znižuje význam ustanovenia § 40 ods. 2 písm. b/ zákona o štátnej službe natoľko, že jeho význam a zmysel v podstate anuluje“.

... S poukazom na vyššie uvádzaný záväzný právny názor NS SR definujúceho predpoklady zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu o odvolaní štátneho zamestnanca, možno považovať za platné len také rozhodnutie žalovaného, ktorému predchádzalo riadne zistenie existencie voľných štátnozamestnaneckých miest zodpovedajúcich požiadavkám ustanovenia § 29 ods. 4 zák. o štátnej službe.

Je teda až v druhom rade relevantné, či v čase odvolania sťažovateľa zo štátnozamestnaneckého miesta mohol žalovaný ponúknuť sťažovateľovi vhodné miesto na jeho preloženie, pretože pre posúdenie zákonnosti rozhodnutia o skončení štátnozamestnaneckého pomeru sťažovateľa je rozhodujúca otázka, či žalovaný pred vydaním rozhodnutia skúmal existenciu voľných miest, teda či naplnil zákonný postup, ktorého dodržanie je hmotnoprávnou podmienkou platnosti rozhodnutia žalovaného...

Z uvedeného je zrejmé, že už samotné v konaní preukázané pochybenie žalovaného, ktorý nezisťoval existenciu voľných štátnozamestnaneckých miest, má za následok nezákonnosť jeho rozhodnutia, a to bez ohľadu na to, či voľné štátnozamestnanecké miesto bolo k dispozícii, alebo nie. Preto pochybil žalovaný ako odvolací orgán, keď potvrdil svoje prvostupňové rozhodnutie s poukazom na neexistenciu zodpovedajúcich voľných miest v rozhodnom období a rovnako aj oba sudy, ktoré toto druhostupňové rozhodnutie žalovaného nezrušili.».

V závere svojej argumentácie sťažovateľ dodal, že „v čase skončenia štátnozamestnaneckého pomeru nevykonával funkciu hlavný radca, inšpektor práce a nevykonával ani žiadnu činnosť v zmysle opisu činností štátnozamestnaneckého miesta, pretože rozhodnutím vedúceho služobného úradu bol zaradený mimo činnú štátnu službu...

Do funkcie je štátny zamestnanec ustanovený až po odpadnutí dôvodov, pre ktoré bol zaradený mimo štátnu službu, nemožno teda prisvedčiť súdu, že zaradenie štátneho zamestnanca mimo štátnu službu by nemalo na jeho funkciu vplyv.“.

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a následne nálezom rozhodol o porušení jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a tiež jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sžo 93/2010 z 18. augusta 2010, zrušil

rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sžo 93/2010 z 18. augusta 2010 a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.

Súčasne sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozsudku najvyššieho súdu a priznal mu úhradu trov konania v sume 303,31 €.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide

vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Postup ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy predurčuje jeho ústavné postavenie vyjadrené v čl. 124 ústavy, podľa ktorého je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. V súvislosti so svojím ústavným postavením ústavný súd vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

Ústavný súd vo svojej judikatúre tiež uvádza, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto základnému právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01, III. ÚS 362/04), ako aj zabezpečiť konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. Analogicky je základnou súčasťou základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy umožnenie reálneho prístupu každému, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, k súdnemu prieskumu takéhoto rozhodnutia. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 (ako aj podľa čl. 46 ods. 2) ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny nepatrí právo účastníka konania dožadovať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Uvedené právne názory sú základným východiskom aj pre predbežné prerokovanie sťažnosti sťažovateľa.

Sťažovateľ tvrdí, že namietaným rozsudkom najvyššieho súdu došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a tiež práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľ sa nestotožňuje so závermi najvyššieho súdu uvedenými v odôvodnení jeho rozsudku sp. zn. 6 Sžo 93/2010 z 18. augusta 2010, najmä s tým, že najvyšší súd podľa jeho názoru

- nesprávne interpretoval a aplikoval § 40 ods. 2 písm. b) v spojení s § 29 ods. 4 zákona o štátnej službe vo vzťahu k ponukovej povinnosti žalovaného voči sťažovateľovi ako štátnemu zamestnancovi,

- odôvodnenie jeho rozhodnutia vo vzťahu k uplatneným námietkam sťažovateľa je nepreskúmateľné.

Najvyšší súd ako súd odvolací v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu č. OČ 25/2008 z 15. októbra 2008 rozhodol

o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 3 S 41/2008 z 18. decembra 2009 (v poradí druhému) tak, že tento rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Pre účely posúdenia opodstatnenosti sťažnosti ústavný súd pri predbežnom prerokovaní preskúmal k sťažnosti pripojený rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sžo 93/2010 z 18. augusta 2010 a zistil, že najvyšší súd v odôvodnení najprv poukázal na obsah rozsudku krajského súdu, z ktorého okrem iného vyplynulo:

„Krajský súd z obsahu pripojeného administratívneho spisu žalovaného správneho orgánu mal preukázané, že žalovaný preskúmaným rozhodnutím zamietol odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu Vedúceho služobného úradu Inšpektorátu práce Prešov zo dňa 21. 12. 2005 č. OČ 25/2005, ktorým rozhodnutím bol so žalobcom skončený štátnozamestnanecký pomer podľa § 40 ods. 2 písm. b/ zákona o štátnej službe a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdil; predchádzajúce rozhodnutie odvolacieho správneho orgánu - Generálny inšpektor práce Národného inšpektorátu práce Košice zo dňa 13. 3. 2006 č. S/2006/00262 bolo na základe žaloby žalobou zrušené rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 Sžo 100/2007 zo dňa 27. 5. 2008 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 1 S 89/2006-29 zo dňa 17. 4. 2007 a vec bola vrátená odvolaciemu správne mu orgánu na ďalšie konanie; žalovaný správny orgán ako odvolací doplnil dokazovanie v intenciách názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a to doložil systematizáciu schválenú MPSVaR SR zo dňa 29. 11. 2005, podľa ktorej pre služobný úrad - Inšpektorát práce Prešov, od 1. 1. 2006 došlo k zníženiu celkového počtu štátnozamestnaneckých miest o 11, pričom došlo k zrušeniu 2 štátnozamestnaneckých miest v platovej triede 8 - hlavný radca, krajský radca a od 1. 1. 2006 nedisponoval tento služobný úrad žiadnym voľným štátnozamestnaneckým miestom, ďalej si vyžiadal stanoviská od ďalších 7 služobných úradov inšpektorátov práce v rámci Slovenskej republiky k možnosti zamestnať žalobcu trvalým preložením, z ktorých vyplýva, že v dôsledku zníženia štátnozamestnaneckých miest v ich služobných úradoch, nemôže ani takto realizovať u žalobcu trvalé preloženie v inom služobnom úrade toho istého odboru štátnej služby, vyžiadal si stanovisko od služobného úradu - Slovenská obchodná inšpekcia a zo stanoviska ústrednej riaditeľky, vedúcej služobného úradu Ústredného inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave zo dňa 9. 9. 2008 zistil, že trvalé

preloženie štátneho zamestnanca podľa príslušných ustanovení zákona o štátnej službe s účinnosťou od 1. 1. 2006 nebolo možné z dôvodu obsadenia všetkých štátnozamestnaneckých miest, ďalej požiadal listom zo dňa 8. 9. 2008 o stanovisko služobný úrad Okresný súd v Prešove v odbore 2.06 justícia, z ktorého stanoviska vyplýva, že od 1. 1. 2006 tento služobný úrad nedisponoval žiadnym voľným štátnozamestnaneckým miestom; žalovaný správny orgán po doplnení dokazovania v intenciách rozhodnutia Najvyššieho súdu SR odvolanie žalobcu zamietol a prvostupňové rozhodnutie Inšpektorátu práce Prešov zo dňa 21. 12. 2005 potvrdil; z odôvodnenia jeho rozhodnutia vyplýva, že žalovaný opätovne dospel k názoru, že boli splnené zákonné podmienky pre zrušenie štátnozamestnaneckého pomeru so žalobcom podľa § 40 ods. 2, písm. b/ zákona o štátnej službe z dôvodu, že v dôsledku systematizácie MPSVaR SR z 29. 11. 2005 došlo k zníženiu štátnozamestnaneckých miest v služobnom úrade a pre nedostatok voľných miest nebolo možné ho zamestnať v služobnom úrade ani v inom služobnom úrade, neprihliadol ani na námietku žalobcu, že v čase od 7. 5. 2004 bol zaradený mimo činnnej štátnej služby z dôvodu uvedeného v § 27 písm. i/ zákona o štátnej službe, pretože zaradením zamestnanca mimo činnnú štátnu službu sa nemení druh štátnej služby ani jeho funkcia a na štátneho zamestnanca zaradeného mimo činnnú štátnu službu podľa § 27 písm. i/ sa nevzťahuje osobitná ochrana pred skončením štátnozamestnaneckého pomeru podľa § 40 ods. 2 písm. b/ tohto zákona, keďže právna skutočnosť, zrušenie štátnozamestnaneckého miesta, nastala skôr ako pominul dôvod zaradenia štátneho zamestnanca mimo činnnej štátnej služby, resp. ako vznikol dôvod pre skončenie štátnozamestnaneckého pomeru podľa § 40 ods. 5 uvedeného zákona a právny dôvod pre skončenie štátnozamestnaneckého pomeru podľa § 40 ods. 2, písm. b/ bol daný a takéto skončenie nemožno považovať za predčasné.

Podľa názoru krajského súdu doložením systematizácie schválenej Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky zo dňa 29. 11. 2005 žalovaný preukázal, že nemal možnosť žalobcu trvale preložiť v tom istom služobnom úrade do iného odboru, ani v tom istom služobnom úrade v tom istom odbore štátnej služby, ak sa mu zmenil opis štátnozamestnaneckého miesta, pretože od 1. 1. 2006 nedisponoval žiadnym voľným štátnozamestnaneckým miestom a doplnením dokazovania, vyžiadaním si stanoviska od ďalších 7 služobných úradov inšpektorátu práce v rámci Slovenskej republiky preukázal aj to, že nemal možnosť žalobcu preložiť ani v inom služobnom úrade toho istého odboru

štátnej služby, pretože nedisponovali voľným štátnozamestnaneckým miestom v tom istom odbore a vyžiadanim si stanoviska od Slovenskej obchodnej inšpekcie v Prešove a Okresného súdu v Prešove, mal preukázané, že nebolo možné žalobcu preložiť v inom služobnom úrade v inom odbore štátnej služby. Na námietky žalobcu uvedené v žalobe neprihliadol.

Krajský súd dospel k záveru, že žalovaný sa dôsledne riadil záväzným právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a doplnil dokazovanie v naznačenom smere v súlade s § 138 ods. 5 zákona o štátnej službe v znení účinnom k vydaniu rozhodnutia, v napadnutom rozhodnutí sa v potrebnom rozsahu vypořiadal s námietkou žalobcu týkajúcou sa nepreukázania, že došlo k zrušeniu štátnozamestnaneckého miesta hlavný radca - inšpektor práce v stálej štátnej službe a k zníženiu mzdových prostriedkov, ako aj že žalobca nevykonával funkciu hlavný radca z dôvodu, že bol postavený mimo činnú štátnu službu, s ktorou argumentáciou žalovaného sa v celom rozsahu stotožnil. Mal za to, že žalovaný rozhodol v súlade so zákonom, ak po doplnení dokazovania odvolanie žalobcu zamietol a prvostupňové rozhodnutie zo dňa 21. 12. 2005 potvrdil.“

Najvyšší súd v namietanom rozsudku ďalej cituje relevantné ustanovenia (§ 246c a § 211) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), zákona o štátnej službe [§ 12 ods. 1, § 13 ods. 1, § 28 ods. 3, § 29 ods. 4, § 40 ods. 2 písm. b), § 125 ods. 1 a 2, § 126 a § 138 ods. 1], ktorých interpretáciu následne (vo vzťahu k posudzovanej veci) vykonal.

Po oboznámení sa s administratívnym spisom, ako aj so súdnym spisom sa najvyšší súd zaoberal skutkovým základom prerokovávanej veci, jeho právnym posúdením a skúmaním, pričom dospel k záveru, že „žalovaný správny orgán v preskúmvanej veci postupoval v intenciách citovaných právnych noriem, jeho rozhodnutie je skutkovo správne a v súlade so zákonom, z ktorých dôvodov súd prvého stupňa rozhodol v danej veci skutkovo a právne správne, keď žalobu ako nedôvodnú zamietol“.

K námietke nepreukázania zrušenia štátnozamestnaneckého miesta sťažovateľa podľa systematizácie a zníženia mzdových prostriedkov určených pre štátnych zamestnancov najvyšší súd v odôvodnení uviedol:

„Náležitosti systematizácie ustanovuje § 12 zákona o štátnej službe a v zmysle § 13 ods. 1 tohto zákona vedúci úradu je povinný sledovať, zabezpečiť a dodržiavať plnenie schválenej systematizácie. Pri rozhodovaní o skončení štátnozamestnaneckého pomeru podľa § 40 ods. 2 písm. b/ uvedeného zákona je vedúci služobného úradu povinný prihliadať na tú časť schválenej systematizácie, ktorou boli zrušené štátnozamestnanecké miesta. Zo skutkových okolností v danej veci vyplýva, že schválenou systematizáciou boli zrušené dve štátnozamestnanecké miesta hlavný radca, inšpektor práce. Z uvedeného teda vyplýva, že schválená systematizácia je pre vedúceho úradu záväzná a pri rozhodovaní o skončení štátnozamestnaneckého pomeru podľa § 40 ods. 2 písm. b/ uvedeného zákona je povinný prihliadať len na tú jej časť, ktorou boli zrušené štátnozamestnanecké miesta, pričom v danom prípade bolo zrušené štátnozamestnanecké miesto, na ktoré bol zaradený žalobca.“

Najvyšší súd sa v odôvodnení namietaného rozsudku vyjadril aj k námietke sťažovateľa, že neboli splnené zákonné podmienky podľa § 40 ods. 2 písm. b) zákona o štátnej službe v spojení s § 29 ods. 4 citovaného zákona, ktorá tvorí aj podstatnú súčasť námietok sťažovateľa formulovaných v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu. Vo vzťahu k tejto námietke najvyšší súd uviedol:

„Vôľou zákonodarcu ustanovením hmotnoprávnej podmienky - možnosť trvalého preloženia štátneho zamestnanca podľa § 29 ods. 4, pre platné skončenie štátnozamestnaneckého pomeru so štátnym zamestnancom odvolaním podľa § 40 ods. 2 písm. b/, bolo zabezpečiť ochranu štátnemu zamestnancovi pred svojvoľným skončením jeho štátnozamestnaneckého pomeru zo strany služobného úradu, avšak na základe logického výkladu v intenciách rozumného myslenia z uvedenej právnej normy nevyplýva povinnosť pre služobný úrad hľadať voľné štátnozamestnanecké miesto pre štátneho zamestnanca, ktorého miesto bolo zrušené, na všetkých úradoch v rámci celej Slovenskej republiky. Výkladom právnej normy ustanovenej v § 40 ods. 2 písm. b/ v spojení s § 29 ods. 4 zákona o štátnej službe vyplýva služobnému úradu povinnosť ponúknuť štátnemu zamestnancovi, ktorého miesto bolo zrušené, voľné štátnozamestnanecké miesto v služobnom úrade podliehajúce jeho kompetencii.

Podľa názoru odvolacieho súdu doložením systematizácie schválenej Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky zo dňa 29. 11. 2005 žalovaný v danom prípade preukázal, že nemal možnosť žalobcu trvale preložiť na iné štátnozamestnanecké miesto v služobnom úrade podliehajúce jeho kompetencii. Nemožno súhlasiť s tvrdením žalobcu, že bolo povinnosťou služobného úradu, resp. žalovaného správneho orgánu si vyžiadať stanoviská od služobných úradov, ktoré navrhoval, jednak z dôvodu, že v odvolaní zo dňa 12. 1. 2006 proti prvostupňovému správne rozhodnutiu nevzniesol žiadne návrhy, týkajúce sa zisťovania možnosti jeho preloženia a súčasne v tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na to, že aplikácia § 29 ods. 4 zákona o štátnej službe vzhľadom na uvedené u ďalších služobných úradov, by v skutočnosti v danej veci nebola ani možná, pretože nebolo v kompetencii služobného úradu žalovaného správneho orgánu rozhodovať o personálnych otázkach v týchto služobných úradoch a preto ani by nemohol žalobcu trvale preložiť na štátnozamestnanecké miesto v týchto úradoch.“

K námietke sťažovateľa, že v čase skončenia štátnozamestnaneckého pomeru nevykonával funkciu hlavný radca, inšpektor práce a nevykonával ani žiadnu činnosť v zmysle opisu činností štátnozamestnaneckého miesta, pretože rozhodnutím vedúceho služobného úradu bol zaradený mimo činnú štátnu službu, najvyšší súd uviedol:

„Podľa § 28 ods. 3 zákona o štátnej službe v čase zaradenia mimo činnnej štátnej služby je štátny zamestnanec povinný dodržiavať povinnosti štátneho zamestnanca okrem povinnosti vykonávať štátnu službu. Rozhodnutím o zaradení štátneho zamestnanca mimo činnú štátnu službu sa nemení druh jeho štátnej služby a ani jeho funkcia, na ktoré bol zaradený. Z právnej úpravy týkajúcej sa skončenia štátnozamestnaneckého pomeru odvolaním podľa § 40 ods. 2 zákona o štátnej službe nevyplýva osobitná úprava ustanovujúca právne postavenie štátneho zamestnanca zaradeného mimo činnú štátnu službu (a ani podľa § 27 písm. i/). Z uvedených dôvodov aj odvolací súd dospel k záveru, že skutočnosť, že žalobca nevykonával v čase skončenia štátnozamestnaneckého pomeru funkciu hlavný radca, inšpektor práce a nevykonával ani žiadnu činnosť v zmysle opisu činností štátnozamestnaneckého miesta, pretože bol zaradený mimo činnú štátnu službu, pre posúdenie dôvodov skončenia štátnozamestnaneckého pomeru odvolaním podľa § 40 ods. 2, písm. b/, je právne irelevantná.“

Najvyšší súd sa nestotožnil ani s námietkou nevysporiadania sa s tvrdeniami sťažovateľa uvedenými v jeho odvolaní v bodoch 2 až 4 a tvrdenou nepreskúmateľnosťou namietaného rozhodnutia. V tejto súvislosti najvyšší súd uviedol:

„Súd prvého stupňa správne zameral svoju pozornosť pri súdnom prieskume napadnutého rozhodnutia žalovaného na splnenie zákonných podmienok skončenia štátnozamestnaneckého pomeru odvolaním podľa § 40 ods. 2, písm. b/ zákona o štátnej službe, spočívajúcich v existencii dôvodu skončenia štátnozamestnaneckého pomeru a v možnosti resp. nemožnosti žalobcu trvale preložiť na iné štátnozamestnanecké miesto podľa § 29 ods. 4, v dôsledku čoho bolo predchádzajúce rozhodnutie odvolacieho správneho orgánu zrušené rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Skutočnosť, že súd prvého stupňa sa nevysporiadal s tvrdeniami žalobcu uvedenými aj v odvolaní pod bodmi 2/ až 4/ nemá za následok nezákonnosť jeho rozhodnutia.“

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd považoval za potrebné poukázať na skutočnosť, že v súvislosti s namietaným porušením sťažovateľom označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sžo 93/2010 z 18. augusta 2010, ktorý bol vydaný podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku, treba zohľadniť špecifiká správneho súdnictva. V rámci správneho súdnictva súdy preskúmajú zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov (§ 244 ods. 1 OSP).

Z uvedeného vyplýva, že úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Treba teda vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy. Vychádzajúc z týchto špecifických črt správneho súdnictva ústavný súd posudzoval aj dôvodnosť námietok sťažovateľa proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu.

Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd o otázkach, ktoré boli dôvodom na podanie žaloby sťažovateľa o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu (o ktorej v prvom stupni rozhodoval krajský súd, pozn.), nerozhodol svojvoľne. Naopak, podľa názoru ústavného súdu je namietaný rozsudok najvyššieho súdu ústavne akceptovateľným a udržateľným spôsobom odôvodnený, a preto nesignalizuje možnosť vysloviť porušenie sťažovateľom označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru. Najvyšší súd v odôvodnení rozsudku zhrnul skutkové zistenia a právne závery krajského súdu, a to v rozsahu zodpovedajúcom odvolacím námietkam sťažovateľa, pričom právne názory krajského súdu rozvinul a doplnil vlastnými úvahami a závermi, ktoré podľa názoru ústavného súdu korešpondujú právnym normám, ktoré mali byť v danom prípade aplikované. Z citovaných častí odôvodnenia namietaného rozsudku najvyššieho súdu zjavne vyplýva, akými právnymi úvahami sa spravoval pri rozhodovaní a aj to, ako právne posúdil kľúčové sťažovateľove námietky [týkajúce sa predovšetkým ním tvrdeného nesplnenia zákonných podmienok na skončenie štátnozamestnaneckého pomeru s ním podľa § 40 ods. 2 písm. b) v spojení s § 29 ods. 4 zákona o štátnej službe (rozsahu ponukovej povinnosti)].

Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvého aj druhého stupňa), ktoré stručne a jasne objasní skutkový stav a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05). V odôvodnení súdneho rozhodnutia v opravnom konaní sa nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument uplatnený v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam na rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (napr. IV. ÚS 358/08).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nenahrádza postupy a rozhodnutia všeobecných súdov, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä to, či prípadné pochybenia všeobecného súdu v posudzovanom prípade dosahujú takú

intenzitu, ktorá už naznačuje, že nimi došlo k neprípustnému zásahu do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných základných práv alebo slobôd, t. j. musí ísť o zistenie, že v okolnostiach daného prípadu došlo k takému zásahu do právom chránenej sféry sťažovateľa, ktorý predstavuje neprípustné obmedzenie, resp. odopretie základných práv alebo slobôd (m. m. II. ÚS 193/06, II. ÚS 210/06, IV. ÚS 238/07).

O takýto zásah však podľa názoru ústavného súdu v danej veci nešlo. Citované časti odôvodnenia namietaného rozsudku najvyššieho súdu naopak potvrdzujú, že rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sžo 93/2010 z 18. augusta 2010 obsahuje ústavne akceptovateľné a udržateľné odôvodnenie, ktoré vychádza z právnych názorov krajského súdu ako prvostupňového súdu (po doplnení dokazovania v intenciách v poradí prvého – zrušujúceho rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sžo 100/2007 z 27. mája 2008, pozn.), ktoré sú navyše primeraným spôsobom rozvinuté a doplnené. Za daných okolností sťažovateľom v sťažnosti uplatnené námietky nie sú podľa názoru ústavného súdu spôsobilé spochybníť ústavnú akceptovateľnosť právnych záverov všeobecných súdov.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sžo 93/2010 z 18. augusta 2010 nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny ani jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa čl. 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa na ochranu ústavnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. septembra 2011